

WFR 2023/34

De kruistocht tegen dividendstripping

Mr. D.J. Franssen, datum 26-01-2023

Datum	26-01-2023
Auteur	Mr. D.J. Franssen ^[1]
JCDI	JCDI:ADS686102:1
Vakgebied(en)	Belastingrecht algemeen (V)

Met het Duitse 'CumEx-schandaal' in het achterhoofd hebben de media en de autoriteiten hun pijlen op dividendstripping gericht. Daarbij lijkt men de term 'dividendstripping' op te vatten als een ruim begrip dat ziet op alle soorten handel in aandelen waarmee, althans in de ogen van de autoriteiten, oneigenlijke voordelen worden behaald. Dit terwijl de wetgever in antimisbruikmaatregelen zeer precies heeft gedefinieerd onder welke voorwaarden sprake is van dividendstripping, bijvoorbeeld in art. 25 lid 2 VPB. Eerst nadat komt vast te staan dat bepaalde handelingen onder de termen van dergelijke antimisbruikbepalingen kunnen worden gebracht, kan fiscaal-strafrechtelijke handhaving geïndiceerd zijn. Daarom vindt de auteur het verontrustend dat de FEC-projectgroep bepaalde handelsstrategieën in het kennisdocument inzake dividendstripping aanmerkt als evidente hoofdvormen van dividendstripping, terwijl deze handelsstrategieën in zijn ogen niet altijd onder de termen van de eerdergenoemde antimisbruikbepaling kunnen worden gebracht. Daardoor dreigen betrokkenen ten onrechte met fiscaal-strafrechtelijke onderzoeken te worden geconfronteerd.

1. Inleiding

Staatssecretaris Van Rij heeft in een recente Kamerbrief^[2] nieuwe maatregelen tegen dividendstripping aangekondigd. Dividendstripping betreft een verboden vorm van dividendarbitrage^[3] in welk verband handelingen met dividend worden verricht als gevolg waarvan de Europese schatkisten van 2001 tot 2016 naar verluidt met niet minder dan 150 miljard euro zouden zijn benadeeld.^[4] Daarbij spreekt het samenwerkingsverband van onderzoeksjournalisten, dat opereert onder de naam 'The CumEx-Files', ^[5] over 'bendes' van bankiers, handelaren en hedgefondsen die met frauduleuze constructies dividendbelasting zouden ontduiken.^[6]

Het mediaplatform The CumEx-Files is vernoemd naar de beruchte Cum/Ex-structuur die in Duitsland is toegepast met de Duitse Cum/Ex-fraudezaken als resultaat. Daarbij zou in Duitsland ten onrechte dividendbelasting zijn teruggevraagd over dividendvervangende vergoedingen (*manufactured dividends*). Hierbij verdient opmerking dat deze litigieuze structuur in Nederland niet kan worden toegepast. Dit omdat Nederland geen dividendbelasting heft over dividendvervangende vergoedingen. Het Duitse CumEx-schandaal heeft er onder aansturing van het Europees Parlement^[7] echter wel toe geleid dat de Belastingdienst en het Openbaar Ministerie (hierna: 'OM') hun pijlen zijn gaan richten op vermeende vormen van dividendstripping met Nederlandse aandelen.

De zucht dividendstripping hard(er) te bestrijden blijkt ook duidelijk uit de inhoud van het kennisdocument 'Dividendstripping' zoals dat is gepubliceerd door de FEC-projectgroep inzake dividendstripping. Het document is openbaar raadpleegbaar en betreft een handleiding ter zake van de fiscaal-strafrechtelijke aanpak van vermeende strippers. In dat verband wordt in het bedoelde kennisdocument gewezen op een aantal